

Met sport en bewegen naar een energiek en gezond Nederland

Investerings verdienen zich dubbel terug

[#wewinnenveelmetsport](#)

Colofon

NOC*NSF Corporate Affairs
Papendallaan 60
6816 VD Arnhem

Met medewerking van:

Mulier Instituut
Kenniscentrum Sport en Bewegen

Publicatienummer: NOC*NSF 795
Arnhem, 2020

Met sport en bewegen naar een energiek en gezond Nederland

Investerings verdienen zich dubbel terug

Deel 1 van dit document gaat in op de vraag hoe de maatschappelijke impact van sport verder kan worden vergroot. Om hierin te slagen zal er eveneens aandacht moeten zijn voor het verstevigen van de sport- en beweegsector. De investeringen die daarvoor nodig zijn worden besproken in deel 2.

Hoe werkt dit E-zine?

Klik op de rode passages in dit document voor extra toelichting of mooie succesverhalen.

Inleiding

Sport verenigt. Met plezier bewegen en sporten is van onschatbare waarde. Bovendien draagt sport en bewegen bij aan een energieke en gezonde samenleving. Sporten, dat doe je je hele leven: van nul tot honderd jaar. Meer dan tien miljoen mensen doen in Nederland wekelijks aan sport. Daarmee resteert een groep van zeven miljoen andere mensen die verleid kunnen worden om te gaan bewegen en sporten. Realisatie van dat doel vergt nadere investeringen, in een sport- en beweegsector die nu al zeer efficiënt werkt met veel vrijwillige inzet. Daarbij is het goed om te weten dat met een 'return on investment' van minstens 2.5 euro voor elke ingelegde euro, investeringen zich letterlijk dubbel en dwars terugverdienen.

Miljoenen Nederlanders beleven plezier aan sport. Mensen sporten in de vrije natuur, bij bijna vierentwintigduizend sportverenigingen en bij circa zesduizend sportondernemers. Competities geven, in combinatie met kleinschalige en grootschalige evenementen, veel energie en inspiratie aan sporters, vrijwilligers en toeschouwers. Sport is gezond en heeft de bijzondere kracht om mensen te verbinden met anderen. Sport is, met andere woorden, van grote waarde voor het algehele welzijn en het ervaren van geluk van Nederlanders!

Sport heeft Nederland enorm veel te bieden. We winnen vandaag al veel met sport. In dit verband attendeer ik u graag op het feit dat sport actief bijdraagt aan meer dan de helft van de [Sustainable Development Goals](#) van de Verenigde Naties. Onze bijdrage focust zich in het bijzonder op gezondheid, welzijn en duurzaamheid.

De sportclub¹ is een van de weinige plekken in onze gemeenschap waar mensen van verschillende achtergronden elkaar ontmoeten en naar elkaar omzien. Sport brengt mensen ook op andere plekken bij elkaar: op het schoolplein in de buurt, in het buitengebied en op de tribune, niet geheel toevallig de geboorteplaats van het bekende en ook buiten de landsgrenzen gewaardeerde Oranjegevoel. Internationale en nationale sportevenementen inspireren Nederland – onze topsporters zijn voor velen een rolmodel. Wie regelmatig beweegt of aan sport doet, en dat geldt ook voor mensen met een beperking of chronische ziekte, voelt zich prettiger en geniet meer van het leven.

¹ Waar 'sportclub' staat kan dit steeds als 'sportvereniging en sportondernemer' gelezen worden.

Er zijn ook uitdagingen:

- Te veel jonge sporters haken af in de tienerleeftijd;
- De participatiegraad onder kwetsbare groepen ligt laag;
- Er zijn aanpassingen in de sport nodig om daadwerkelijk tegemoet te kunnen komen aan de veranderende behoefte van de groeiende groep ouderen;
- Veel sportaccommodaties zijn niet duurzaam en aan vervanging toe;
- Sportclubs zijn vaak onvoldoende toegerust voor de complexer wordende vraag uit de samenleving;
- Het technisch kader binnen sportverenigingen is vaak maar gedeeltelijk in staat om zijn of haar rol professioneel te vervullen;
- Het beroep van topsporter vereist extra aandacht (o.a. financiële positie en tweede carrière).

Al decennialang mogen wij ons in Nederland gelukkig prijzen met een unieke infrastructuur van sportclubs en accommodaties, waar de rest van de wereld soms met jaloerse ogen naar kijkt. Het is belangrijk dat we deze verworvenheden niet alleen goed onderhouden, maar ook verder ontwikkelen om zo te kunnen voorzien in nog beter toegeruste sportclubs. Dat laatste is nodig om iedereen met succes te kunnen verleiden om mee te doen aan sport. Hiervoor zijn onder meer investeringen nodig in duurzame accommodaties, in een aantrekkelijke openbare ruimte die aanzet tot bewegen en in het menselijk kapitaal in de sport (vrijwilligers en professionals). Bij dit laatste hoort ook een volwassen arbeidsmarkt voor de sport- en beweegsector.

In voorgaande kabinetperiodes is al

een belangrijk fundament gelegd, met onder meer de aanstelling van een indrukwekkend aantal buurtsportcoaches en de implementatie van landelijke en lokale sportakkoorden. Nu gaat het om de volgende stap: het verder vergroten van de maatschappelijke waarde van sport. Kortom, sport en bewegen brengt Nederland en haar inwoners samen in een energieke samenleving. Om die belofte nu en in de toekomst waar te kunnen maken vragen we u om samen met ons aan de slag te gaan. [Het vergroten van de maatschappelijke impact van sport en bewegen is onlosmakelijk verbonden met noodzakelijke investeringen in de versterking van de sport en beweegsector.](#) Daarvoor hebben we in deze bijdrage alvast 50 maatregelen op een rijtje gezet. Want we winnen veel met sport!

Gerard Dielessen
Algemeen directeur NOC*NSF

deel 1 Maatschappelijke impact van sport en bewegen

Inclusie en participatie

Nederland vecht tegen het gevaar van tweedeling in de samenleving. De participatiegraad onder kwetsbare groepen (zoals mensen met een beperking, nieuwkomers, chronisch zieken, mensen die leven in armoede, ouderen, bewoners van aandachtswijken en eenzamen) blijft nog altijd achter bij die van de rest van de samenleving. En dat terwijl participatie in de sport, als deelnemer en vrijwilliger, bijdraagt aan zingeving, fitheid, persoonlijke ontwikkeling en inclusie. Daarmee worden maatschappelijke kosten bespaard.

Dit vraagt in de eerste plaats om een investering in de zogeheten 'warme toeleiding' van kwetsbare groepen naar de sport. De afstand tot sport is voor kwetsbare groepen vaak groot. Door een warme toeleiding naar goed toegeruste sportclubs en het wegnemen van financiële drempels wordt de potentiële maatschappelijke waarde van deze sportclubs daadwerkelijk benut. Daarvoor is een intensieve samenwerking nodig tussen de sport aan de ene kant en maatschappelijke organisaties zoals coöperatieve verenigingen, welzijnsorganisaties, cultuurorganisaties en de lokale overheid aan de andere kant.

Benodigde maatregelen

1. Stimuleren lokale ketenaanpak innovatieve vrijwilligerscentrales, sportbuddyplatforms en buurtsportcoaches om niet-sporters richting sportclubs te geleiden.
2. Financieren van de inzet van lokale professionals (/consulenten) die de warme introductie verzorgen bij sportclubs.

3. Versterken van de samenwerking van landelijk opererende organisaties zoals MEE NL, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Fonds Gehandicaptensport, Ouderenfonds, Sportkracht12, John Blankenstein Foundation, Bas van de Goor Foundation, Stichting Life Goals, VSG, NOC*NSF en andere organisaties als Sociaal Werk, GGD én vluchtelingenorganisaties.
4. Financieel versterken van fondsen die de financiële drempels van deelname aan sport verlagen.

Succesverhaal:

[HV Ventura maakt aangepast heel normaal.](#)

Belangrijke feiten

1,6 mln

Nederlanders; 12-79 jaar met een lichamelijke, motorische, visuele of auditieve handicap

28%

van de mensen met een handicap doet aan sport tegenover 54 % voor de gehele bevolking

43%

voelt zich wel eens eenzaam; 10% zeer

Ondersteund door:

Bas van de Goor Foundation, Fonds Gehandicaptensport, Jeugdfonds Sport en Cultuur, John Blankenstein Foundation, Jongeren op Gezond Gewicht, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, MEENL, Nationaal Ouderenfonds, Platform Ondernemende Sportaanbieders, Sociaal Werk Nederland, Sportkracht12 en Stichting Life Goals.

Gezondheids- bevordering

Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl. Een ketenaanpak van sport en zorg maakt het mogelijk om sport maximaal te benutten voor de gezondheid van iedereen, dus inclusief mensen met (een vergroot risico) op gezondheidsachterstand zoals een chronische ziekte of overgewicht. Deze preventieve investering betaalt zich terug via lagere zorgkosten.

De huidige gezondheidszorg richt zich primair op gezond worden. Sport en bewegen helpt daarbij maar helpt in het bijzonder om mensen gezond te houden. Met deze preventieve kracht van bewegen en sport kan in het zorgstelsel veel meer worden gedaan. Want als we niets doen, verdubbelen de jaarlijkse zorgkosten in de komende twintig jaar van 100 naar 174 miljard euro.

Voor veel ziektes is aangetoond dat bewegen en sporten bijdraagt aan het voorkomen ervan, het herstel of het voorkomen van achteruitgang. De sport wil de krachten bundelen met maatschappelijke zorgpartners om mensen met een gezondheidsachterstand of verhoogd risico daarop blijvend aan het sporten en bewegen te krijgen. Zowel preventief als curatief levert dat grote meerwaarde op voor de gezondheid en het welzijn. Ook de samenleving is hierbij gebaat, onder meer in de vorm van verlaging van zorgkosten en het terugdringen van ziekteverzuim.

De sport wil hiertoe nauwer gaan samenwerken met partijen uit de zorgketen, zoals GGD's, fysiotherapeuten,

huisartsen, GLI's en anderen. Het gaat hierbij om de doorverwijzing en warme begeleiding vanuit de zorg naar de sportclubs en het beter toerusten van die sportclubs bij het bieden van het juiste beweegaanbod, adequate begeleiding in een gezonde sportomgeving (gezond voedingsaanbod, verantwoord alcoholbeleid en rookvrij).

Benodigde maatregelen

- Opzetten van robuuste samenwerkingsstructuren op lokaal niveau tussen eerstelijns zorg en sportclubs.
- Financieren van de inzet van lokale (zorg)professionals die de warme introductie verzorgen bij sportclubs.
- Versterken van het landelijk netwerk van organisaties die zich bezighouden met bewegen en sport, (eerste lijns) zorg en preventie, zoals huisartsen, praktijkondersteuners, fysiotherapeuten, GLI's, GGD's, sociaal werkers, gemeenten, zorgverzekeraars, werkgevers en sport- en beweegaanbieders.
- Onderzoek naar: Belemmerende factoren, zoals regelgeving met betrekking tot de

samenwerking tussen sport en zorg.

- Verkenning van financieringsmogelijkheden van sport en bewegen voor mensen die qua gezondheid en financiële situatie kwetsbaar zijn, met als doel het laten dalen van de totale aanspraak op de zorg en het zorgvergoedingensysteem.
- Opname van sport en bewegen in het kader van herstel in het vergoedingensysteem van het zorgstelsel.
- Bewustwordingscampagne 'gezonde leefstijl met bewegen en sport', gericht op burgers, werkgevers, zorgcentra en sportclubs.

Succesverhaal:

[Nationale Diabetes Challenge Bas van de Goor Foundation](#)

Belangrijke feiten

50%
van de Nederlanders heeft
overgewicht;
15% obesitas

10%
stijging van het aantal
diabetespatiënten (2011-
2018); +34% in 2040

260.000
ouderen hebben dementie;
+115% in 2040

Ondersteund door:

Bas van de Goor Foundation, Federatie voor gezondheid, Jongeren op Gezond Gewicht, Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie, MKB-Nederland, Platform Ondersteunende Sportaanbieders, Sociaal Werk Nederland, Sportkracht12, VNO-NCW en Wandelnet.

(Beweeg)vaardige generatie

Sport draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen – motorisch, sociaal en cognitief. Een goede samenwerking van de sport met onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg en de cultuursector ligt daarom voor de hand. Toch is dit nog geen vanzelfsprekendheid. Om dit wel voor elkaar te krijgen is nodig dat betrokkenen elkaar goed weten te vinden, elkaars taal spreken en daar naar handelen. Er zijn op dit moment nog te veel wetten en regels die een goede samenwerking in de weg staan.

De motorische vaardigheid van kinderen is in de afgelopen tien jaar afgenomen. Bijna de helft (44 procent) van de kinderen van vier tot en met elf jaar voldoet niet aan de beweegrichtlijnen. Deze kinderen lopen een vergrote kans op overgewicht en andere chronische aandoeningen. Dit is buitengewoon betreurenswaardig. Ook zien we een zorgwekkende toename van de instroom in de jeugdzorg (en jeugdcriminaliteit). Belangrijke oorzaken zijn het ontbreken van een sociaal netwerk en een beperkte weerbaarheid.

De sport kan hulp bieden bij beide uitdagingen. Door samen op te trekken dragen ouders, trainerscoaches, instructeurs, buurtsportcoaches, vakleerkrachten en docenten samen bij aan een '(beweeg)vaardige generatie'. Dat houdt in dat alle kinderen motorisch vaardig worden en plezier hebben in bewegen en sporten. Dit vraagt om een nauwe verbinding met sportclubs. Hier zijn al mooie voorbeelden van, maar deze vernieuwingen zijn zeker nog geen gemeengoed.

Elk kind heeft recht op aandacht. Daarvoor is een omgeving nodig waarin alle betrokkenen (kinderen, ouders, medewerkers en sportvrijwilligers) zo veel mogelijk samen optrekken. Als zij allen elkaars taal leren spreken en daarnaar handelen, komt een (beweeg)vaardige generatie binnen handbereik. Kinderen kunnen dan hun talenten ontwikkelen, worden onderdeel van bredere sociale netwerken, met positieve effecten op de instroom in de jeugdzorg.

Dit vergt van de zijde van scholen, kinderopvang en jeugdzorg een visie op zowel sporten en bewegen als op de wijze hoe de vorming van Integrale kindcentra hieraan kan bijdragen. Ook is een kritische blik nodig op wetten en regels die het nu lastig, of zelfs onmogelijk, maken voor professionals en vrijwilligers om actief te zijn binnen het kader van onderwijs of kinderopvang.

Benodigde maatregelen

12. Faciliteren visietraject 'Sport en Bewegen' binnen onderwijs en kinderopvang, en ontwikkelen van een visie op de vorming van Integrale kindcentra met sport, bewegen en cultuur.
13. Versterken van (boven)lokale netwerken, bij voorkeur binnen Integrale kindcentra voor de jeugd tot en met twaalf jaar.
14. Versterken van het landelijke kindnetwerk van onderwijsraden, kinderopvang, jeugdzorg, sport en cultuur.
15. Met de sectoren sport, onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg en cultuur de wettelijke belemmeringen voor effectieve samenwerking in kaart brengen en oplossen.
16. Campagne 'vaardige generatie'. Waaronder een brede campagne gericht op ouders, scholen, kinderopvang en sportverenigingen, gedragen door TeamNL.

Succesverhaal:

[Positief coachen bij sportvereniging Blue Birds](#)

Belangrijke feiten

44%
van de 4-11 jarigen beweegt te weinig

4-11
jarigen krijgen hierdoor een steeds slechtere bewegingsvaardigheid

78%
van de 6-11 jarigen is lid van een sportvereniging

89 min.
gymles per week (2017),
2 uur is verplicht (2021)

Ondersteund door:

Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Het Kinderopvangfonds, Jongeren op Gezond Gewicht, Kindcentra 2020, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, Méér Muziek in de Klas, Platform Ondernemende Sportaanbieders, PPINK en Sportkracht12.

Energietransitie

Sport en bewegen kan bij uitstek bijdragen aan de energietransitie. Sportaccommodaties in Nederland worden wekelijks bezocht door miljoenen Nederlanders. Door deze voor iedereen zichtbaar te verduurzamen vormen deze accommodaties prachtige etalages voor de grote uitdaging waar de samenleving voor staat. En met een sport- en bewegingsvriendelijke inrichting van de openbare ruimte wordt niet alleen de omslag naar duurzaam verplaatsen gestimuleerd maar ook een gezonde en actieve leefstijl.

Nederland staat aan de vooravond van een grote energietransitie. Transformatie van de bebouwde omgeving is nodig om de klimaatdoelen van Parijs te behalen. Hoewel de sportaccommodaties maar een klein deel van de bebouwde omgeving vormen, zijn ze bij uitstek plekken waar verduurzaming zichtbaar en tastbaar wordt. Miljoenen Nederlanders komen immers wekelijks bij sportclubs. Daarnaast werken tienduizenden vrijwilligers actief aan het emissiearm maken van hun sportaccommodaties. Dit maakt de sport een prachtige etalage voor duurzaamheidsinspanningen.

Ook verduurzaming van mobiliteit is noodzakelijk. Dat betekent: van benzineauto's naar elektrische auto's en van verplaatsen met de auto naar verplaatsen op duurzame manieren – te voet, met de fiets of het openbaar vervoer. Ook hier kan de sport en -beweegsector een belangrijke rol spelen: met elektrische auto's naar uitwedstrijden, op de fiets of wandelend naar de sportvereniging, rennend of fietsend naar het werk. Dat is niet alleen goed voor het verminderen van de CO₂-uitstoot maar ook voor de fitheid, gezondheid en arbeidsproductiviteit.

Sport en bewegen inzetten voor de energietransitie vraagt niet alleen om investeringen in de sportaccommodaties (zie ook deel 2) maar ook om aandacht voor dit onderwerp in de ruimtelijke ordening en het milieubeleid.

Benodigde maatregelen

17. Sportaccommodaties integraal meenemen in plannen op het gebied van energietransitie;
18. Sport- en beweeginclusief denken bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen op het gebied van ruimtelijke ordening op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau;
19. In mobiliteitsplannen sportieve verplaatsingen beter mogelijk maken;
20. Stimuleren van het fiets- en loopvriendelijk ontsluiten van sportaccommodaties;
21. Versterken van het landelijk netwerk en de landelijke samenwerking rond ruimtelijke ordeningsthema's (overheden, landschapseigenaren, sport- en beweegsector).

Succesverhaal:

[Duurzame energie opwekken bij Club SportsArt Delft](#)

Belangrijke feiten

20.000

sportaccommodaties;
Sporthal 7.000;
Fitness 2.500;
Voetbal 2.300;
Tennis 2.000;
Zwemmen 850

5,7 mln m²

sportoppervlakte

€350 mln

te verdienen met
duurzaamheidsinvesteringen

95%

reductie van de
CO₂ uitstoot (1370 kiloton in 2018; 69 kiloton in 2050)

Ondersteund door:

Bouwend Nederland, Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek, Fietsersbond, HISWA-RECRON, Jonge Klimaatbeweging, LandschappenNL, Natuurmonumenten, Platform Ondernemende Sportaanbieders, Sportkracht12, Stichting Waarborgfonds Sport, Wandelnet.

deel 2

De versteviging van de sport- en beweegsector

Vitale sportclubs

Het maatschappelijk rendement van de bijna 24.000 sportverenigingen en circa 6.000 sportondernemers in Nederland kan aanzienlijk worden vergroot door het versterken van hun organisatiekracht en het ontzorgen en opleiden van kaderleden van sportverenigingen (trainer-coaches, bestuurders, scheidsrechters, etc.) en een speelveld van wet- en regelgeving die samenwerking stimuleert.

Sportverenigingen

Sportverenigingen worden van oudsher gerund door enthousiaste vrijwilligers. Sportverenigingen leveren steeds vaker een bijdrage aan maatschappelijke uitdagingen, maar zien zich ook geconfronteerd met steeds meer wet- en regelgeving en merken dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te vinden die voor een langere periode een groot deel van hun tijd willen steken in de club.

Binnen de sportverenigingen is daarmee een groeiende behoefte aan professionalisering ontstaan. Niet in plaats van de vrijwilligers maar juist om hen adequaat te kunnen ondersteunen. Want juist het vrijwillige karakter van de sportverenigingen is en blijft een ijzersterke kracht van de Nederlandse sport. Deze vorm van 'selectieve professionalisering' stelt iedere sportvereniging in Nederland blijvend in staat om een positief en veilig sportklimaat te creëren. Zo slagen sportverenigingen er ook in de verdere toekomst in om hun verbindende rol in de samenleving optimaal in te vullen.

Wij zien de volgende belangrijke ondersteuningstaken voor professionals binnen sportverenigingen:

- Het verzorgen van trainingen voor en

- begeleiding van sporters;
- Ondersteunen van de kaderleden (trainer-coaches, bestuurders, arbiters etc.);
- Optreden als sparringpartner voor het bestuur en het ontzorgen van het bestuur;
- Initiëren van de implementatie van (landelijke) programma's op het gebied van onder andere de energietransitie, veilig sportklimaat en preventie;
- (Ondersteunen bij) de afstemming met lokale samenwerkingspartners.

Het gevraagde tijdsbeslag voor deze professionele inzet is afhankelijk van de grootte van de vereniging: een halve dag per week voor de kleinere verenigingen, oplopend tot vijf dagen per week voor grote sportverenigingen. Gemiddeld 1 dag per week per vereniging.

Sportondernemers

Sportondernemers worden geconfronteerd met wet- en regelgeving waardoor samenwerking met andere juridische entiteiten (sportverenigingen en sportschichtingen) belemmerd wordt. Het maatschappelijk rendement van sport en bewegen kan alleen worden vergroot als het speelveld van wet- en regelgeving samenwerking stimuleert.

Sportondernemers hebben ook een breed aanbod voor de vitale werknemer zoals bedrijfssport, vitaliteitprogramma's en preventief medisch onderzoek (PMO). De werkkostenregeling is hierin een beperkende factor.

Benodigde maatregelen

- Mogelijk maken van professionele inzet binnen de sportvereniging door een verenigingsmanager of clubkadercoach.
- Verhogen van de belastingvrije vrijwilligersvergoeding.
- Verlagen wettelijke regeldruk voor (kleine) sportverenigingen.
- Intensiveren clubondersteuning door specialisten en buurtsportcoaches.
- Ontwikkelen en implementeren van een doorlopende leerlijn voor trainer-coaches (van basis tot topsport).
- Ontwikkelen en implementeren van een:
 - Basis e-learning pedagogisch/ didactisch vaardige trainer-coaches en veilig sportklimaat, inclusief verdiepingsmodules pedagogiek/ didactiek en veilig sportklimaat voor de 400.000 vrijwillige trainer-coaches.
 - (Basis)opleiding voor (bestuurlijk) kader van sportverenigingen over inclusiviteit, integriteit, positieve sportcultuur en veilig sportklimaat.
- Iedere trainer-coach (sportvereniging) en instructeur (sportondernemer) een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Instellen van microbudget voor sportclubs voor het verbeteren van het sportaanbod voor kwetsbare groepen.
- Verruimen van de werkkostenregeling.
- Publiekscampagne ter ondersteuning van de positie van trainer-coach en instructeur als maatschappelijke relevante carrière.

- Publiekscampagne 'gastvrijheid binnen de sportclub', met inbegrip van een brede campagne gericht op burgers en sportclubs. Daarnaast aandacht voor makkelijke en begrijpelijke taal om mensen richting sportclubs te bewegen.

Succesverhaal:

[Hoe werkt de clubkadercoach in de gemeente Berkelland?](#)

Belangrijke feiten

23.486

sportverenigingen;
een krimp van 11% tussen
2007 en 2017

10% van de

Nederlanders is vrijwilliger
in sport; waarde €1,4
miljard

4,9 mln

lidmaatschappen bij
sportverenigingen; 5,5
miljoen ondernemende
aanbieders

2.834 fte

buurtsportcoaches (2019)

Ondersteund door:

NOV, Platform Ondernemende Sportaanbieders en Sportkracht12.

Toekomst- bestendige sportruimte

Sporten en bewegen vraagt om eigentijdse en betaalbare sportaccommodaties, alsmede om een openbare ruimte die uitnodigt tot sporten en bewegen. Dit vergt duurzame vernieuwing van sportaccommodaties en structurele aandacht voor een aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimte.

De Nederlandse sportaccommodaties behoren tot de meest fijn vertakte en beste accommodaties van de wereld. Om deze positie te behouden en bij te dragen aan de klimaatdoelen is een grote vernieuwings- en verduurzamingsoperatie noodzakelijk. De eerste stappen zijn al in de huidige kabinetsperiode gezet, doch verdere investeringen blijven absoluut noodzakelijk. Actieve verbanden met ander maatschappelijk vastgoed, zoals scholen en zorggebouwen, kunnen de samenwerking tussen deze sectoren helpen bespoedigen en dragen zo bij aan doelmatigheid. Bij het accommodatie- en ruimtevraagstuk spelen de lokale en provinciale overheid een belangrijke rol. Een aanjaagrol door de landelijke overheid blijft hierbij cruciaal.

De verduurzaming van accommodaties begint in belangrijke mate bij de sportclubs. Voor veel sportclubs is dit een forse opgave, ook als zij daarbij samenwerking zoeken met andere sportclubs. Wij dringen daarom aan op professionele ondersteuners die samen

met de vrijwilligers uit de sportverenigingen en met sportondernemers het hele traject oppakken, van plan tot realisatie.

Sporten en bewegen gebeurt niet alleen op of in de accommodaties. De openbare ruimte nodigt nu nog te vaak uit om de auto te nemen. Een beweegvriendelijke leefomgeving daarentegen, brengt de natuur dichterbij en nodigt uit tot bewegen en sporten in de eigen omgeving. De sport wil een leefomgeving die juist aanzet tot bewegen. Wij vragen bij investeringen in de openbare ruimte te kiezen voor de meest beweegvriendelijke oplossing. Daarnaast vragen we de waarde van natuur te versterken door het vergroten en verbinden van natuurgebieden. Wij dringen daarom aan op het in beeld brengen van kansen vanuit een gezamenlijke visie en te investeren in provinciale en lokale projecten voor een beweegvriendelijke leefomgeving. Vanuit een gezamenlijke visie en te investeren in provinciale en lokale projecten voor een beweegvriendelijke leefomgeving.

Benodigde maatregelen

33. Verlengen van de regelingen Specifiek Uitkering Stimulering (SPUK) en Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA), met daarbij extra aandacht voor duurzaamheid en toegankelijkheid.
34. Realiseren van gunstige financieringsvoorwaarden voor sportverenigingen voor investeringen in toekomstbestendige accommodaties.
35. Mogelijk maken van professionele ondersteuning van sportclubs bij accommodatievraagstukken (zie ook hoofdstuk 5).
36. Creëren van een nationale visie op een beweegvriendelijke leefomgeving, in samenhang met de nationale omgevingsvisie, natuurbeleid en gezondheidsbeleid.
37. Investeren in provinciale sportclusters voor samenwerking tussen sport, recreatie en natuur gericht op de ontwikkeling van sport- en recreatievoorzieningen in het buitengebied.
38. Investering in voorbeeldprojecten van een integrale aanpak voor de een beweegvriendelijke leefomgeving in een wijk, dorp, landschap, natuur en water.

Succesverhaal:

[Groningen, de actieve stad.](#)

Belangrijke feiten

8,2 mln

ongeorganiseerde sporters,
1.000 km wandelpaden;
37.000 km fietspaden;
2.400 km vaarwater;
4.000 km ruiterroutes;
324.000 ha viswater;
36.000 ha recreatiegebied

2 mln

georganiseerde watersporters, 850.000 wielersporters; 580.000 vissers; 500.000 ruiters

50% van de Nederlanders wandelt in het groen; 30% fietst; 30% sport

Ondersteund door:

Bouwend Nederland, Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek, Fietzersbond, HISWA-RECRON, Jonge Klimaatbeweging, LandschappenNL, Natuurmonumenten, Platform Ondernemende Sportaanbieders, Sportkracht12, Stichting Waarborgfonds Sport, Wandelnet.

Topsport die presteert én inspireert

Nederlandse topsporters en topsportsuccessen inspireren en verbinden de samenleving. Handhaving van het hoge niveau van de topsport in Nederland vraagt om een extra investering. Immers, andere landen zitten niet stil. Een permanente focus op verbeteren is noodzakelijk. De komende regeringsperiode vraagt om speciale aandacht voor de positie van topsporters, topsport- en talentcoaches, topsportevenementen, media en topsportaccommodaties.

Topsportprestaties inspireren velen om het beste uit zichzelf te halen en dragen bij aan saamhorigheid in de samenleving. Het neerzetten van een topprestatie vraagt een grote inspanning van de sporter. Het topsportbestaan zit vol onzekerheden, zowel sportief als financieel. Topsporters bouwen dikwijls geen pensioen op. Hun positie, ook die van hun trainer-coaches, is op veel punten onvoldoende geregeld. Belangrijke bijdragen aan de bestaanszekerheid van topsporters bestaan uit: een pensioen- en overbruggingsregeling, een hogere vergoeding voor sporters met een selectiestatus, een vervoersvoorziening voor talentvolle sporters, een eerlijke betaling naar inzet voor trainer-coaches, en een serieus arbeidsmarktperspectief voor sporters en trainer-coaches.

Verder zullen we moeten blijven investeren in de noodzakelijke randvoorwaarden op het gebied van infrastructuur, innovatie en technologie. Zonder

toptrainingsfaciliteiten geen topprestaties. Wij pleiten daarom voor het instellen van een topsportaccommodatiefonds waarin publieke en private partijen samenwerken aan een optimaal bestand van trainingsaccommodaties, op de juiste plekken in het land.

Topsportprestaties kunnen pas inspireren als zij zichtbaar zijn en als topsporters 'aanraakbaar' zijn voor het grote publiek. Om die reden bepleiten wij een sportevenementenfonds. Het sportevenementenfonds moet het hart van een evenementenstrategie zijn, gedragen door verschillende ministeries, provincies en gemeenten, het bedrijfsleven en de sport. Met het fonds kan worden ingezet op het (op termijn) organiseren van multisport-multicity evenementen in Nederland, met behulp van innovatieve concepten. Daarmee laten we de maatschappelijke impact van sport en haar verbindende kracht zien en zetten we Nederland toonaangevend op de kaart.

Tot slot pleiten wij voor een herziening van de mediawet. Het idee hierbij is om de verouderde mediawet in overeenstemming te brengen met de veranderde wijze waarop het Nederlands publiek sport het liefste wil beleven. Dit maakt het tevens mogelijk om de potentiële mediawaarde van sportevenementen daadwerkelijk te realiseren.

Benodigde maatregelen

39. Investeren in de financiële positie en ondersteuning van topsporters tijdens en na de topsport carrière.
40. Vergroten van het arbeidsmarktperspectief van topsportcoaches en dit betrekken bij de doorontwikkeling van sport als arbeidsmarkt (zie hoofdstuk 5).
41. Oprichten en vullen evenementenfonds.
42. Oprichten investeringsfonds toptrainingsaccommodaties.
43. Aanvullend investeren in topsportprogramma's zodat beschikbare budget toereikend is voor groeiend aantal in aanmerking komende topsportprogramma's en toenemend aantal (verre) internationale wedstrijden.
44. Vervoersvoorziening voor talentvolle sporters zodat topsport toegankelijk is voor alle talentvolle sporters ongeacht financiële positie.
45. Herziening mediawet voor het benutten van de volledige potentiële mediawaarde van sport.

Succesverhaal:

[Impact WK handboogschieten Den Bosch groot.](#)

Belangrijke feiten

7e plaats internationale medaillespiegel

14% van de topsporters beoordeelt carrière-perspectief als coach als goed

1.400 bedrijven organiseren sportevenementen; 4.000 werkenden; 112.000 vrijwilligers

548 sportevenementen in 2017; 11,7 miljoen bezoekers

Ondersteund door:

Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's) en NL Sporter

Effectieve ondersteuningsstructuur

De sport- en bewegsector verandert. De sector is op weg naar een vernieuwde landelijke ondersteuningsstructuur van sportbonden en andere landelijke organisaties. De sportbonden en NOC*NSF zetten nu al versterkt in op een transitie naar een flexibele en wendbare sport- en bewegsector. De basis hiervoor bestaat uit het optimaal faciliteren van de sporters, sportverenigingen en fans. Een goede samenwerking binnen en buiten de sport is hierbij essentieel.

Sportbonden, maar ook profit en non-profit organisaties, werkgevers en werknemersorganisaties, internationale sportorganisaties en aanpalende organisaties zoals de vertegenwoordigers van overheden (van Europa tot gemeenten), andere sectoren en het bedrijfsleven werken steeds nauwer samen bij de ontwikkeling en uitvoering van sportbeleid. Deze transitie naar een vernieuwd governance-model gaat door in de volgende kabinetsperiode. De rijks-overheid kan in dit proces een belangrijke faciliterende rol (blijven) spelen.

Er is ook aandacht nodig voor de sport- en bewegsector als arbeidsmarkt. De sector heeft de potentie om een belangrijke bijdrage te leveren aan uitdagingen op het gebied van onder andere zorg en onderwijs. Het huidige stelsel van wettelijke regels en bevoegdheden maakt het echter lastig voor sport-professionals om actief te zijn binnen deze sectoren. Idealiter zetten overheid

en werkgeversorganisaties daarom gezamenlijk een proces in gang gericht op de ontwikkeling van een gezonde en volwassen arbeidsmarkt sport, inclusief het loopbaanperspectief van de topsporter en de topsport- en talentcoach.

Een ander belangrijk thema is de hygiëne van de sportbranche. Het is zaak dat we op basis van de code Goed Sportbestuur veel energie steken in het bevorderen van positieve zaken zoals diversiteit en het tegengaan en adequaat omgaan met uitwassen zoals seksuele intimidatie, doping, matchfixing, racisme, pesten en discriminatie. De opvolging van de aanbevelingen uit het rapport van de commissie-De Vries over seksuele intimidatie en misbruik in de sport hebben ertoe geleid dat er thans meer signalen worden ontvangen door het Centrum Veilige Sport Nederland en dat er meer meldingen worden onderzocht door het Instituut voor Sportrechtspraak. Om de huidige en verwachte stijging van de

signalen goed op te vangen en krachtig op te volgen hebben beide organisaties structureel versterking nodig. De sport heeft de overheid nodig om te komen tot een versterkte aanpak op deze gebieden. Het gaat hierbij om samenwerking, wet- en regelgeving en financiering.

De jaarlijkse afdracht vanuit de kansspelen aan de georganiseerde sport (NOC*NSF, sportbonden en sportverenigingen) vormt een cruciale steunpilaar voor de financiering van de sport- en bewegsector. Veranderingen op kansspelgebied (o.a. kansspelen op afstand, loterijvisie, belastingheffing) kunnen substantiële gevolgen hebben voor de financiële kansspelbijdragen aan de sport, goede doelen en de staatskas. Wij vragen om een behoedzame omgang met het loterijstelsel en bij eventuele veranderingen te (blijven) garanderen dat deze niet ten koste mogen gaan van de afdrachten aan goede doelen en sport.

Benodigde maatregelen

46. Voortzetten en intensiveren van de impuls 'versterken sportbonden' zodat sportbonden hun unieke rol lokaal, nationaal en internationaal kunnen blijven waarmaken.
47. Intensiveren van aantal adviseurs lokale sport die zorgen voor een goede verbinding tussen lokaal en landelijk beleid.
48. Versterken van de hygiëne van de sportbranche:
 - a. Impulsbudget voor doorontwikkeling Veilige Sport; versterken Centrum Veilige Sport Nederland en Instituut Sportrechtspraak (ISR);
 - b. Impulsbudget ontwikkeling diversiteitsbeleid;
 - c. Impulsbudget implementatie Code Goed Sportbestuur.

49. Implementeren van de Human Capital agenda in de sport, in samenwerking met aanpalende sectoren zoals zorg, onderwijs en welzijn.
50. Verzekeren en vergroten van de financiële bijdrage aan de georganiseerde sport (NOC*NSF, sportbonden en sportverenigingen) vanuit kansspelen.

Succesverhaal:

[Als jeugdspeler misbruikte Renald Majoor gaat fulltime bezig met aanpak misbruik in de sport.](#)

Belangrijke feiten

 164.635
VOG's (2019)

 46 mln
inkomst per jaar uit de kansspelsector

 3,5%
groei sportbanen (2016-2018), 19 uur MBO-niveau; 25 uur HBO-niveau

 1.416
vertrouwenspersonen sportvereniging opgeleid

Ondersteund door:
NOV, Platform Ondernemende Sportaanbieders en Sportkracht12.

Bijlage

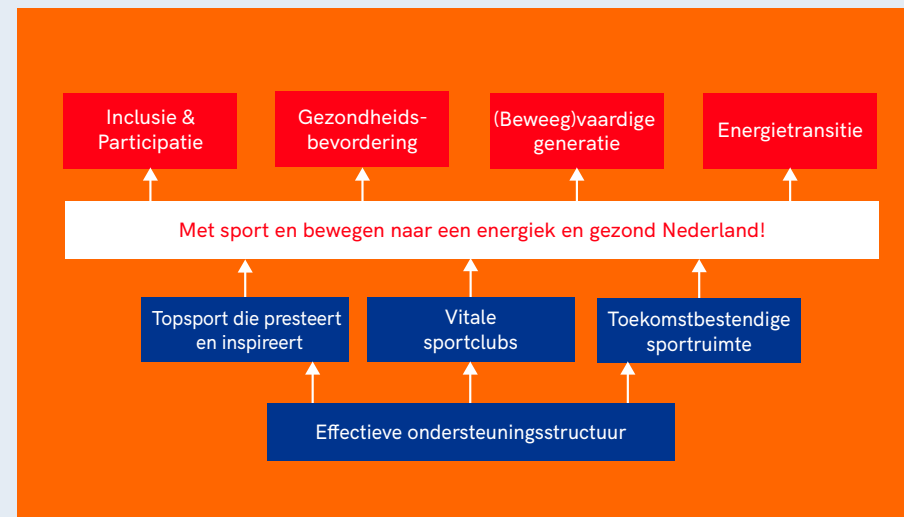
Sport en de sustainable development goals

Op wereldwijd niveau vormen de door de Verenigde Naties vastgestelde Sustainable Development Goals (SDG's) een belangrijk ontwikkelingskader. Met name bij doel 3 (goede gezondheid en welzijn) en doel 11 (duurzame gemeenschappen) levert de sport- en beweegsector een stevige bijdrage. Bij de meeste andere doelen is er sprake van een belangrijke ondersteunende bijdrage.

Impact sport op Nederland

Maatschappelijke impact van sport en bewegen is onlosmakelijk verbonden met noodzakelijke investeringen in de versterking van de sport- en beweegsector.

HV Ventura maakt aangepast heel normaal

Een heel normale handbalvereniging, zo omschrijft Sicco den Hollander zijn club HV Ventura uit Schiedam. 'Maar wel een club die wil laten zien dat het heel goed mogelijk is om iedereen de kans te geven mee te doen!' Sinds dit voorjaar hoort daar ook rolstoelhandbal bij, wat met veel enthousiasme is opgepakt.

Penningmeester Den Hollander vertelt hoe het begon: 'We kregen in het voorjaar een uitnodiging voor een rolstoelhandbaltoernooi in het Westland, bij Quintus. Daar ben ik samen met iemand van de damselectie naar toe gegaan om eens te kijken. En we waren meteen verkocht! De sfeer was geweldig, het plezier wat al die deelnemers hadden werkte echt aanstekelijk!'

HV Ventura is recentelijk verhuisd en heeft met de gemeente afgesproken dat zij gaan proberen om hun maatschappelijke betrokkenheid te vergroten. Den Hollander: 'Wij dachten dat wij met een sportaanbod van rolstoelhandbal een mooie bijdrage zouden kunnen leveren. Dus pakten we de uitdaging op. Samen met het Nederlands Handbal Verbond en de sportconsulent van SportMEE zijn we aan de slag gegaan. Alles liep echt soepel. Een maand later organiseerden we een clinic op de club. Daar was het Nederlands rolstoelhandbalteam te gast en ook Quintus hadden we uitgenodigd. Op die clinic hebben we mogen ervaren

hoe moeilijk rolstoelhandbal is!'

Onder de leden en oud-leden waren verschillende mensen die met de trainingen mee wilden doen. De bewegcoach van Schiedam maakte het ook bekend onder haar cliënten en koppelde zo deelnemers aan het nieuwe aanbod. Den Hollander: 'Ook een aantal geblesseerde spelers kwam naar de trainingen, waarmee het meteen een onderdeel van de club werd. De rolstoelen kregen we in eerste instantie in bruikleen van de bond, maar die willen we graag overnemen. Al met al viel het opstarten enorm mee. Wat je nodig hebt, zijn mensen en rolstoelen. En dan gewoon beginnen!'

Den Hollander neemt zelf ook deel aan de training, gewoon omdat hij dat leuk vindt. 'We hebben op dit moment nog geen volwaardig team, maar ik twijfel er niet aan dat dat er komt. De mensen binnen de club ervaren nog een beetje een drempel, maar daar gaan we nog wat extra in investeren. En de mensen van buitenaf kunnen we ook goed bereiken, dankzij onze goede samenwerking met de bond en allerlei regionale organisaties die zich inzetten om mensen met een beperking aan het sporten te krijgen. Wij willen heel graag dat ze bij ons mee kunnen doen en dat juist ook zij de missie van onze club, 'eruit halen wat erin zit', bij ons waar kunnen maken.'

Bron: Voorclubs.nl

Nationale Diabetes Challenge Bas van de Goor Foundation

De Nationale Diabetes Challenge is een initiatief van de Bas van de Goor Foundation. Doel van de Challenge is om mensen met diabetes in beweging te brengen. In heel Nederland hebben deelnemers zich er de afgelopen tijd goed op voorbereid.

Samen met lokale zorgprofessionals, zoals huisartsen, fysiotherapeuten, diëtisten en diabetes- en wijkverpleegkundigen, gaan de deelnemers tijdens de Nationale Diabetes Challenge twintig weken lang minstens één keer per week wandelen met de zorgverlener. In kleine stappen werken ze zo samen toe naar de finale van NDC, het Festival waar alle deelnemers vanuit heel het land bij elkaar komen.

'Bewegen is voor iedereen goed, maar als je diabetes hebt is het extra belangrijk', vertelt Bas van de Goor, de olympisch volleybalkampioen die in 2003 de diagnose diabetes type 1 kreeg. 'Toch hebben veel mensen even een extra steuntje in de rug nodig. Dat bieden wij, of eigenlijk vooral de deelnemende zorgverleners, met de Nationale Diabetes Challenge.'

'Een huisarts of een praktijkondersteuner die met je meeloopt ... hoeveel motivatie wil je hebben?', vervolgt Bas. 'Er ontstaan mooie gesprekken tijdens de wandelingen en het feit dat je met een

groep loopt, verlaagt de drempel om mee te gaan. Zowel van deelnemers als van zorgverleners krijgen we prachtige verhalen terug, dat geeft veel energie.' Afhankelijk van het doel dat ze zelf bepalen, bereiden de deelnemers aan de Nationale Diabetes Challenge zich voor op de afsluitende vierdaagse: drie dagen in hun eigen omgeving en de laatste dag 5, 10 of 20 kilometer met zijn allen op een centrale locatie waar iedereen zijn medaille in ontvangst neemt.

Het leuke van de Nationale Diabetes Challenge is dat iedereen mee mag lopen, ook mensen zonder diabetes. Je kunt dus ook meegaan als wandelmaatje van iemand die diabetes heeft. Bij de finaledag in 2019 in Den Haag zijn vierduizend deelnemers aanwezig, terwijl er in aanloop naar die vierdaagse 5000 mensen wekelijks met elkaar wandelden op meer dan 200 locaties.

Leonieke Broekman, deelnemer aan de Nationale Diabetes Challenge in Hoorn, merkt duidelijk het effect van het wandelen. 'Ik merk dat ik de dagen dat ik niet loop ook meer beweeg, omdat ik veel meer energie heb dan voor de Nationale Diabetes Challenge. 'Mijn gewicht is afgenomen, meer spieren en minder vet', vertelt Leonieke verder. 'Dit had ik echt niet verwacht.'

Bron: nationale diabetes challenge.nl

bijlage van pagina 13

Positief coachen bij sportvereniging Blue Birds

‘Wel winnen hè!’ Het is een uitspraak die je vaak hoort langs het sportveld. Logisch, want het draait in de sport vaak om winnen. Toch sporten we vooral omdat we het leuk vinden. En daar heb je als trainer/coach een grote rol in. Ook Urvan Pourier (50), softbalcoach van Aspiranten 2 van Sportvereniging Blue Birds, probeert de spelvreugde van zijn speelsters te vergroten. ‘Als ik mijn speelsters met een big smile van de training zie vertrekken, weet ik dat ik goed bezig ben,’ aldus de enthousiaste Arubaan.

Fouten maken mag

Naast plezier is één van de belangrijkste aspecten van jeugdsport de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van de spelers. Daarbij hoort het maken van fouten. Als we het belang van winnen centraal stellen, worden kinderen onzeker en bang om fouten te maken. ‘Zelfvertrouwen is cruciaal voor de ontwikkeling van spelers,’ aldus Urvan. ‘Houd het positief en benadruk vooral de punten die wel goed gaan. Probeer een veilige omgeving te creëren waarin jouw speelsters of spelers niet bang zijn om

fouten te maken. Dan leren ze het meest, genieten ze meer en ontwikkelen ze zich sneller.’

Laat kinderen genieten

Ook ouders spelen hierbij een belangrijke rol. Door positief te blijven, ook richting scheidsrechter, grensrechters en tegenstanders geven zij het goede voorbeeld aan hun kinderen. Urvan: ‘Laat kinderen spelen en genieten. Het is echt maar een spelletje! Kinderen balen zelf al genoeg als ze verliezen. Blijf in je rol als ouder en laat het coachen over aan de trainer/coach. Je belangstelling tonen door aan de lijn te staan en interesse te tonen in hun spel, doet al heel veel voor kinderen. En een compliment na afloop, óók of misschien wel juist als ze verloren hebben, is goud waard.’

Bron: sportplezier.nl

“Kinderen balen zelf al genoeg als ze verliezen”

bijlage van pagina 14

Duurzame energie opwekken bij Club SportsArt Fitness Delft

Als er ergens veel gefietst, geroeid en hardgelopen wordt, dan is het wel in een sportschool. Er worden in de sportschool heel wat calorieën verbrand. Maar wist je dat op deze loopbanden, crosstrainers en fietsen ook veel energie wordt opgewekt? Vincent Hoogwerf is de eigenaar van Club SportsArt Fitness, het bedrijf dat de energie-opwekkende fitnessapparaten verkoopt. Hij legt uit hoe de apparaten werken: ‘Als mensen op een fiets of crosstrainer trainen, trappen ze op een bepaalde weerstand. Dat heet ook wel het vermogen. Dat wordt gemeten en opgeslagen in een kast, een invertor, die de energie direct omzet in elektriciteit. Op die manier wekken mensen door te sporten zelf energie op.’

Op de displays van de fitnessapparaten kunnen mensen zien hoeveel energie zij hebben opgewekt tijdens hen training. Met de hoeveelheid opgewekte energie kunnen zij punten sparen. Deze punten kunnen zij inruilen voor leuke kortingen op verschillende producten en diensten. Ook is er de mogelijkheid om wedstrijden te houden. Zo kan je met je fitnesspartner een wedstrijd houden wie de meeste energie kan opwekken. Dit maakt het sporten uitdagender en ook leuker. Thuis kun je met een persoonlijke green card op internet je prestaties bekijken. Op deze manier weet je hoeveel energiekosten je bespaard hebt.

De sportschool Koster Sportverenigingen in Delft was de eerste sportschool die al in 2013 de energieopwekkende hometrainers aanschafte. Hier wekken de sporters 40 tot 50 kilowattuur per dag op. Dat scheelt per maand 300 tot 400 euro aan energiekosten.

Nederland kent ruim 1900 fitnessverenigingen met 2.7 miljoen abonneementhouders. Volgens het onderzoek van de International Health, Racquet & Sportsclub Association worden er in Nederland jaarlijks ruim 200 miljoen bezoeken aan fitnesscentra gebracht, waarbij gemiddeld één uur intensief aan fitness wordt gedaan. Volgens Vincent wordt gesport met een gemiddeld vermogen van 150 watt. Dit zou jaarlijks goed zijn voor 30 miljoen kWh!

Bron: duurzame-energie-opwekken-in-de-sportschool

Hoe werkt de clubkadercoach in de gemeente Berkelland?

De gemeente Berkelland is eind 2019 gestart met de inzet van de clubkadercoach. Doel is om sportverenigingen te ondersteunen bij het aanbieden van passend nieuw aanbod voor met name kwetsbare inwoners. De invulling ervan is neergelegd bij de Sport Federatie Berkelland.

De clubkadercoach maakt, in combinatie met de plannen om te werken aan toekomstbestendigheid, brede ondersteuning mogelijk van verenigingen. Berkelland kiest specifiek voor het inzetten van de clubkadercoach in het aanbod voor kwetsbare inwoners. Het bereiken van deze kwetsbare doelgroepen is een belangrijk onderdeel in het proces van toekomstbestendig worden.

Kwetsbare doelgroepen

Kwetsbare doelgroepen waarbij sprake is van bewegingsarmoede zijn: mensen die een grote afstand hebben tot sport en bewegen. Hierbij valt te denken aan: mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, mensen met chronisch psychische problemen, (eenzame) ouderen, mensen met dementie, mensen met een lage sociaal economische status, mensen met een chronische ziekte en mensen met een migratie-achtergrond.

Taken clubkadercoach

De clubkadercoach biedt gerichte ondersteuning aan trainers/coaches/ bestuurders van verenigingen. Inhoudelijk ligt de focus op sporttechnische en pedagogische aspecten. Kerntaken van de clubkadercoach zijn:

- Stimuleren van de professionalisering van het sportkader;
- Verankeren van (vrijwillig) sportkaderbeleid;
- Onderzoeken wensen en behoeftes van sportkader;
- Coachen (begeleiden/opleiden) van sportkader;
- Geven van (voorbeeld)trainingen;
- (Uit) Bouwen van netwerken met zorg - welzijn - wijkteams etc.

Bron: sportfederatieberkelland.nl

Groningen, de actieve stad

Er gaat niets boven Groningen als het aankomt op actief transport. Groningen is een compacte stad, waarbij de meeste voorzieningen op loop- of fietsafstand zijn. Al sinds decennia krijgen voetgangers en fietsers er volop de ruimte. Met de strategische langetermijnvisie 'Healthy Ageing', zet Groningen in op een gezond en actief leven voor haar inwoners. De visie draait om het samenspel van beleid, praktijk en onderzoek. Die afstemming levert uiteindelijk adviezen voor de toekomst op.

Om van strategie en visie naar beleid en praktijk te komen, werkt Groningen samen met lokale, regionale en internationale partners. Maar ook de lokale bevolking wordt ingeschakeld om mee te helpen het aantal gezonde levensjaren van de inwoners van stad en regio te vergroten. Door nauwe contacten te houden met verenigingen, bedrijven, ondernemende én studerende burgers, creëert de stad niet alleen draagvlak, maar komt ook cofinanciering tot stand. Een belangrijk uitgangspunt van het beleid is in gesprek gaan en blijven met inwoners, verenigingen en sporters, om hun ideeën over de inrichting van de openbare ruimte op te halen.

De kern van het Gronings sportbeleid is 'meer ruimte voor bewegen'. De gemeente faciliteert dit door de openbare ruimte op een aantrekkelijke manier sportief in te richten, zodat het laagdrempelig wordt voor inwoners om te spelen en

sporten. Uitgangspunt van alle concrete plannen die de gemeente steunt, is dat de openbare ruimte burgers van alle leeftijden en doelgroepen uitdaagt om in beweging te komen.

Het beleid heeft inmiddels al tot verschillende successen geleid. In samenspraak met omwonenden en ondernemers zijn er multifunctionele sport -en speelplekken gerealiseerd, bestaande uit bijvoorbeeld een speeltoestel, calisthenics, basketbal court, hardlooperoute en een outdoor fitnesslocatie.

Ook de betrokkenheid van de lokale wetenschap en het onderzoek dat zij doen, is van grote waarde voor de (toekomstige) beleidsvorming in de gemeente Groningen. Om alle kansen te benutten om de openbare ruimte beweegvriendelijker te maken, is inzicht in processen en effecten onmisbaar. In overleg met de provincie Groningen doet de Hanzehogeschool daarom verdiepend onderzoek naar verschillende beweegprojecten in de openbare ruimte. Die inzichten helpen beleidsmakers om hun plannen aan te scherpen en bij te stellen. En: om uiteindelijk nog meer Groningers in beweging te krijgen in hun stad en provincie.

[Bekijk de volledige artikelenreeks 'De actieve stad Groningen' op Allesoversport.nl](#)

Impact WK handboog- schieten Den Bosch groot

Het WK handboogschieten 2019 in Den Bosch zit er op. Twee weken waren talloze Bosschenaren en andere liefhebbers getuige van dit bijzondere evenement, met duizend internationale deelnemers en een voor velen nog onbekende sport.

Toernooiorganisator Eric Kersten uit Oss is er jarenlang mee bezig geweest. Hij oogt een tikkeltje vermoeid, maar kijkt tevreden terug op twee weken handboogschieten. 'Hier was het ooit toch om te doen', vertelt hij. 'Dat we hier aan de voet van de Sint-Jan de finales van het WK handboogschieten zouden hebben. Nu is het zover en de voldoening is groot. Het is allemaal prima verlopen en de inzet en medewerking van iedereen was in een woord geweldig.'

In veel landen is er, meer dan in ons land, veel aandacht voor handboogschieten. Dat merkte Kersten ook wat betreft de media-aandacht uit heel de wereld voor 'Archery 2019'. 'We zijn echt over de hele wereld te zien. Dit wordt live uitgezonden in Zuid-Korea, China, India, Australië en heel veel andere landen.' Maar behalve de media-aandacht en het economische aspect zien Kersten ook de maatschappelijke impact. 'We hebben veel in de stad gedaan om doelgroepen als kinderen, mensen met een beperking en ouderen bij het evenement te betrekken. Dan is het wel heel gaaf om te merken dat dat is gelukt en werd gewaardeerd.'

Burgemeester Jack Mikkers van Den Bosch onderschrijft deze woorden. Het maatschappelijke aspect, in combinatie met de internationale PR voor zijn stad, is hem goed bevallen. 'We wisten al door de 22.000 hotelovernachtingen in de regio dat het qua aandacht een goed evenement zou worden. Het weer heeft niet altijd meegewerkt, maar als we kijken wat er allemaal gebeurd is, kunnen we alleen maar trots en blij zijn met dit evenement.'

'Geweldig om mee te maken dat je weet dat aan de andere kant van de wereld miljoenen mensen meekijken en deze prachtige topsport én de Sint-Jan zien. Maar het evenement was ook top', vertelt de burgemeester. 'Ik heb vorige week al enorm genoten van de para-sporters. Indrukwekkend om te zien hoe zij denken in mogelijkheden en niet in onmogelijkheden.'

'Het is hectisch geweest', zegt Kersten. 'Met 300 gehandicapte atleten en 700 valide deelnemers uit heel de wereld, met hun gevolg. Het was pittig voor iedereen, maar als ik zo de reacties hoor, is tevredenheid wat overheerst als we terugkijken op dit evenement.'

Bron: omroepbrabant.nl

Evaluatie evenement door Mulier Instituut: kennisbanksportenbewegen.nl

Misbruikte jeugdspeler gaat fulltime bezig met aanpak misbruik

Sinds twee jaar houdt Majoor bijeenkomsten over misbruik in de sport en is hij een luisterend oor voor slachtoffers. Tot nog toe deed hij dit in zijn vrije tijd, deels in de avonden, naast zijn baan als kok in de horeca. Vorige week kreeg hij definitief te horen dat het ministerie van VWS zijn stichting De Stille Verbroken een subsidie geeft. 'Echt super. Ik ben heel erg blij. Dit is echt een erkenning voor al het werk dat ik tot nog toe heb gedaan', vertelt Majoor.

Het ministerie steunt Majoor voor het opzetten van een onafhankelijk platform, naast het meldpunt van sportkoepel NOC*NSF. 'Als aanvulling. Voor sommige sporters is het meldpunt een hoge drempel omdat ze alleen hun verhaal kwijt willen. Of omdat ze nog niet direct aangifte willen doen', legt Majoor uit. Via de website van zijn stichting De Stille Verbroken hebben tot nog toe twintig slachtoffers contact met hem gezocht. 'De regie blijft altijd bij de sporter. Twee maal hebben slachtoffers mij gevraagd hen te begeleiden richting het meldpunt.' Als het nodig is verwijst hij door naar Slachtofferhulp Nederland. Doel is om het platform in het eerste kwartaal van 2020 gereed te hebben.

Majoor trad mei 2017 naar buiten met zijn verhaal, dat hij als 12-jarige bij Vitesse was aangerand en in huis vastgehouden door een begeleider van zijn elftal. Hij

was de eerste voetballer in Nederland die misbruikervaringen vertelde. Daarna volgde er anderen, onder hen enkele oud-jeugdspelers van PSV. Eerder dit jaar werd Majoor benoemd als ambassadeur van sportkoepel NOC*NSF, voor een veilig sportklimaat.

Recent kwamen in deze regio twee mogelijke misbruikzaken aan het licht. Een damcoach uit Culemborg wordt ervan verdacht pupillen met een verborgen camera te hebben gefilmd in zijn badkamer. 'Helaas zullen er altijd mensen zijn die dit soort dingen doen. Het positieve is wel dat dit soort gedrag nu wel sneller naar buiten komt', zegt Majoor, die wel vindt dat clubs het echt niet meer moeten toestaan dat pupillen blijven slapen bij trainers of begeleiders thuis.

Dat een jonge zwemcoach met een zedenverleden kon toeslaan in een zwembad in Arnhem omdat hem niet om een verklaring omtrent gedrag werd gevraagd, vindt Majoor 'zeer kwalijk'. 'Ik hoop dat de verantwoordelijken worden aangepakt. We hebben procedures afgesproken om dit soort gedrag te voorkomen. Maar dan moeten die wel gebruikt worden.'

Bron: gelderlander.nl

De Stille Verbroken: destilteverbroken.nl

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

